

Na temelju članka 58. točka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine „ broj 87/08.), te članka 26. i 169. Statuta Osnovne škole Sesvete, u suradnji s Učiteljskim vijećem, Školski odbor Osnovne škole Sesvete na sjednici održanoj 07.07. 2009. godine donosi

ETIČKI KODEKS

NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO - OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI SESVETE

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Sesvete. (Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni su u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe: muškog i ženskog spola) .

Pod pojmom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školi podrazumjevaju se: učitelji, stručni suradnici, ravnatelj/ica, vanjski stručni suradnici i ostale osobe u funkciji odgoja i obrazovanja u Školi.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika međusobno, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, ostale odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno – obrazovnom radu te posljedice kršenja ovog Etičkog kodeksa.

Pravila iz Ostalih odredbi primjenjuju se i na ostale radnike u Školi i na osobe koje nisu radnici Škole, a sudjeluju u radu i djelovanju Škole.

Članak 3.

Temeljne vrijednosti koje promiče ovaj Etički kodeks su: pošteno, savjesno i odgovorno postupanje prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima pravičnosti, humanosti, moralnosti te vrijednostima propisanim Ustavom Republike Hrvatske, osobito vodeći računa o pravima djece.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Učitelji i stručni suradnici slobodni su i odgovorni u svom radu, s obvezom otkrivanja istine, istražujući je i braneći u ozračju dijaloga i tolerancije. Pri tome su dužni unaprijediti svoje znanje u skladu s najvišim odgojno obrazovnim standardima u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe.

Učitelji i stručni suradnici mogu objavljivati svoje vlastite rezultate, ili razmjenjivati znanja i podatke s drugima u svrhu podizanja kvalitete nastavnog procesa i unapređenja struke.

Škola će podupirati pravo učitelja na javno nastupanje i slobodu izražavanja koje ne remeti interese Škole.

Potrebno je razlikovati vlastite stavove od službenih stavova organa Škole.

Članak 5.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 6.

U obavljanju odgojno obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Članak 7.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim i demokratskim vrijednostima: istinom, mirom, ispravnim postupanjem, ljubavi i nenasiljem.

Članak 8.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Učitelji i stručni suradnici dužni su s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz obvezno čuvanje svoga dostojanstva.

Kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih, znanstvenih i etičkih metoda.

Kod učenika treba razvijati odgovoran i savjestan odnos prema vlastitim radu i rezultatima rada. Dužnost učitelja je poučiti ih o štetnosti korištenja rezultata tuđeg rada (prepisivanje, podmetanje tuđih radova). Nije prihvatljivo da učitelji i stručni suradnici prisvajaju ili koriste rezultate rada djece bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez pristanka djeteta.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 9.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika a kriteriji moraju biti unaprijed poznati i ujednačeni za sve učenike prema općem aktu donesenom od strane nadležnog ministarstva.

Učitelji svoje zahtjeve moraju prilagoditi sredstvima koja su dostupna te literaturi i metodama koje su korištene u nastavnom procesu.

Članak 10.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 11.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

U nastavnom radu nije primjereno promicati osobne ili političke stavove.

Članak 12.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, načelima humanosti i čovjekoljublja.

Članak 13.

Zabranjen je svaki oblik fizičkog kažnjavanja učenika te svaka metoda verbalnog ili psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je zbog neposluha učenika udaljavati s nastave. Učenik može biti udaljen s nastave uz prethodnu suglasnost stručnog tima ili roditelja učenika.

Članak 14.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku postupiti u skladu s odredbama važećih Protokola o sprječavanju nasilja.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 15.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 16.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranima za razgovor.

Članak 17.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti profesionalan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Ako roditelj učenika prema učitelju ili stručnom suradniku postupi na neprimjeren način, dužan je o tome obavijestiti ravnatelja koji će poduzeti radnje u skladu sa Zakonom i važećim Protokolima o sprječavanju nasilja.

Članak 18.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelji o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

Članak 19.

U odnosu prema sredini u kojoj škola djeluje učitelji su dužni ponašati se odgovorno i profesionalno, uvažavajući specifičnosti sredine u kojoj Škola djeluje.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 20.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Neprofesionalno je učenicima davati plaćenu poduku iz predmeta kojega mu učitelj predaje. Zabranjeno je privatnu plaćenu poduku izvoditi u prostorijama škole.

Učitelj i stručni suradnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom, izbjegavajući postupke koji bi podcjenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

Svoje mišljenje o stručnim pitanjima trebaju izreći javno ukoliko je ono utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 21.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 22.

Učitelji i stručni suradnici dužni su uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 23.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im informaciju koju traže, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Informacije iz stavka 1. ovog članka isključuju informacije koje se odnose na profesionalnu tajnu.

Članak 24.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

OSTALE ODREDBE

Članak 25.

Svi radnici škole dužni su posvetiti posebnu pozornost svojim obvezama koje će prihvatiti nakon realne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti te ih kvalitetno i u cijelosti obavljati.

Svoje obveze moraju izvršavati u utvrđenim terminima i rokovima trajanja.

Svi radnici škole dužni su sudjelovati u svim programima škole, u skladu s prirodom posla kojeg obavljaju.

Svi radnici škole dužni su savjesno i odgovorno postupati prema školskoj imovini.

Međusobni odnos svih radnika škole, odnos prema učenicima, roditeljima i strankama mora biti utemeljen na principima nenasilne komunikacije, tolerancije i uvažavanja.

Članak 26.

Radnici škole dužni su ukazivati na neistinite ili nestručne tvrdnje povezane uz rad Škole izbjegavajući postupke kojima bi podcjenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

Članak 27.

Osobni izgled svih radnika i vanjskih suradnika Škole mora biti na primjerenom razini. Odjeća mora biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu.

U školi nije primjereno imati neurednu, preusku ili prekratku odjeću, kao niti neprimjereno otkrivati dijelove tijela, kako to ne bi negativno utjecalo na pažnju učenika.

Članak 28.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Članak 29.

Obveza je svih radnika škole otklanjati pokušaj korupcije ili nepotizma. Radnici škole ne mogu tražiti darove, poticati darivanje ili primati darove za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost i ispunjavanje profesionalnih obveza i dužnosti.

Članak 30.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovoga Kodeksa ili druga neprimjerna ponašanja, vodeći računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 31.

U Školi je nedopustiv svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, jeziku, etičkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriterij vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

U odnosu prema sredini u kojoj se djeluje na odgojno-obrazovnoj razini, trebalo bi zajednički pomicati humane odnose i demokratska načela.

Članak 32.

Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja između djelatnika Škole.

Uznemiravanje se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života.

Posebno je neprihvatljiv svaki oblik spolnog i seksualnog uznemiravanja uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja, jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkog kodeksa.

Članak 33.

Zlostavljanjem se smatra svaki oblik verbalne komunikacije koji uključuje: izgovaranje psovki, vrijeđanje, nazivanje pogrđnim imenima, ruganje bilo koje vrste, omalovažavanje ili izricanje verbalnih prijetnji. U ovu kategoriju svrstavaju se i neverbalni i fizički čin koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih ili neprijateljskih radnji ili obrazovnih okolnosti koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa, zlostavlja ili ponižava.

Socijalnim zlostavljanjem se smatra: ogovaranje, izbjegavanje, ignoriranje, širenje laži i glasina.

Članak 34.

Svi djelatnici Škole trebaju biti objektivni, moralno se ponašati, odgovorno i profesionalno raditi, stoga ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju njihova posla.

Članak 35.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi radnici škole koji su na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa u radnom odnosu u školi.

Svaki novi zaposlenik nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Kodeksa i pridržavati ih se u radu.

Članak 36.

O kršenju odredaba ovog kodeksa odlučuje Etičko povjerenstvo (u nastavku Povjerenstvo).

Povjerenstvo od tri člana i njihove zamjenike imenuje Učiteljsko vijeće iz reda učitelja i stručnih suradnika. Zamjenici sudjeluju u radu povjerenstva u slučaju opravdane odsutnosti imenovanih članova i u slučajevima sukoba interesa stranaka u postupku.

Mandat Povjerenstvu traje četiri godine, od dana imenovanja. Povjerenstvo ima predsjednika kojega biraju članovi između sebe.

Članak 37.

Povjerenstvo odlučuje o pokretanju postupka za utvrđivanje kršenja Etičkog kodeksa na temelju vlastite inicijative, na prijedlog ravnatelja škole, na prijedlog Učiteljskog vijeća, sindikalnih podružnica, roditelja učenika te drugih osoba koje smatraju da su prekršene odredbe ovog Kodeksa.

Članak 38.

Ako Povjerenstvo ustvrdi da su prekršene odredbe Etičkog kodeksa, o tome će pisano izvijestiti ravnatelja škole ili Školski odbor ako Kodeks prekrši ravnatelj.

Ako je povredom Etičkog kodeksa došlo do povrede zakona, drugog propisa, Statuta Škole ili drugog općeg akta, ravnatelj je dužan pokrenuti postupak u skladu sa zakonom.

Članak 39.

Postupak pred Povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanje mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati slijedeće:

- načelno pitanje o kojem je riječ, i
- konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanje za koje se traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 40.

Temeljem zahtjeva iz čl. 39. predsjednik Povjerenstva Škole saziva sastanak povjerenstva u roku od 8 dana od primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti, te očitovanja zainteresiranih osoba.

U ime Povjerenstva razjašnjenja iz st 2. može zatražiti predsjednik Povjerenstva, bez potrebe da prethodno o tome sazove sastanak Povjerenstva.

Na sastanku povjerenstva članovi povjerenstva raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati te određuju člana povjerenstva koji će na temelju rasprave sastaviti pisani nacrt mišljenja.

Povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba.

Članak 41.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Povjerenstvo Škole donosi svoje mišljenje i dostavlja ga podnositelju zahtjeva, odnosno ravnatelju ili Školskom odboru.

Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova Povjerenstva.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je Povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 30 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.

Članak 42.

Mišljenje Povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo;
- navode o pravilima etičkog kodeksa koje je Povjerenstvo uzelo u obzir;
- stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
- razloge za mišljenje Povjerenstva;
- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.

Članak 43.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 003-05/01-09/06
URBROJ: 251-380-230-09-1
Sesvete, 08.07. 2009. godine

Predsjednica Školskog odbora

Sanja Topalušić, prof.

Ravnateljica

Katica Sesjak, prof.